

CUSSEGL GROND

Sessiun da favrer 2023

Incumbensa Hohl concernent la midada e la garanzia da la persistenza da la taglia sin il traffic stradal en il Grischun

Las investiziuns en las vias dal Grischun èn adina stadas grondas durant ils ultims onns. Bunas vias èn la pitga principala d'in chantun bain accessibel. Quai duai vegnir garantì uschia er en l'avegnir.

La finanziaziun speziala Vias ha dapi l'onn 2014 in dabun da 100 milliuns francs e dapli (a partir da l'onn 2016 è il dabun vegnì plafonà a 100 milliuns). Ils ultims onns è adina puspè vegnida budgetada ina reducziun da quest dabun, quai pervia da las grondas investiziuns. La reducziun dal dabun n'è dentant mai vegnida realisada. L'onn 2021 è il surpli annual da la finanziaziun speziala Vias da var 6,3 milliuns francs vegnì transferì al sector da finanzas general. Quai fa l'impressiun, che las taglias incassadas sin il traffic stradal sajan actualmain memia autas per la finanziaziun speziala, e quai schizunt sche las investiziuns vegnan planisadas en moda generusa.

Parallelamain banduna ina tendenza clera e svelta tar l'acquisiziun da novs vehichels actualmain ils vehichels cun motors a carburant e maina vi a stgets vehichels electrici u ibrids plug-in ed ad ulteriurs vehichels a tracziun alternativa.

Il reschim actual che sa basa sin la cilindrada en cumbinaziun cun rabats tar la taglia sin ils vehichels a motor, n'è ni conform al temp ni persistent. Auters chantuns sa deditgeschan gia dapi pli ditg a questa tematica. En vista a la dinamica sin il martgà fa er il Grischun bain da cumenzar bainbaud a tractar questa tematica.

En il Plan d'acziun Green Deal èsi en mintga cas bain gia previs – sco mesira KS V-2.3 – d'ecologisar la taglia sin ils vehichels a motor, quai cun la finamira d'accelerar la midada sin tracziuns alternativas. Tenor la resposta da la Regenza a la «Dumonda da la fracziun da la PVL concernent la realisaziun da la segunda etappa dal AGD» pudess ins dentant s'imaginar d'etappar ulteriurmain il AGD II. Quai pussibilitass da priorisar la renovaziun da las taglias da traffic.

Las sutsegnadras ed ils sutsegnaders incumbenseschan correspudentmain la Regenza:

1. Da suttametter al Cussegl grond – sco etappa separada dal AGD II e cun prioritad temporala – ina missiva per la renovaziun cumplessiva da la taglia sin il traffic stradal.
2. Da concepir la nova taglia sin il traffic stradal uschia, che
 - a) las investiziuns necessarias en nossa rait da vias èn garantidas vinavant;
 - b) las entradas e las expensas han dentant ina perspectiva equilibrada;
 - c) la taglia resguarda adequatmain ils suandants facturs: stabilitad dal retgav a lunga vista, effect directiv ecologic (eventualmain er via sunset legislation) e neutralitad areguard la tecnologia.

Cuira, ils 15 da favrer 2023

Hohl, Koch, Schneider, Adank, Altmann, Brandenburger, Censi, Claus, Della Cà, Derungs, Föhn, Furger, Gansner, Gort, Grass, Jochum, Kasper, Kienz, Lamprecht, Loepfe, Loi, Luzio, Menghini-Inauen, Michael (Castasegna), Righetti, Rüegg, Schutz, Spagnolatti, Stiffler, Stocker, von Tscharnier, Wieland